

Sarka

Sana Sampo tulee kultanaulalla kiinnitetystä taivaan kantta kannattavasta pylväästä, jonka ympäri kirjokansi kiertää tai sitten se on ihmekone, joka jauhaa rahaa, viljaa ja suolaa. Sammolla on tärkeä rooli suomalaisessa mytologiassa sekä kansanrunoudessa ja niin myös Sammonlahden keskustan historiassa. Viittaukset Sampoon luovat vahvasti alueen identiteettiä ja sitä halusimme myös vahvistaa uudessa Sammonkoulussa. Sammon merkitys riippuu asiayhteydestä, mutta ennen kaikkea se on vaurauden, kasvun ja hyvinvoinnin symboli. Näitä arvoja tulee symboloimaan myös uusi Sammonkoulu ja kylätalo, Sarka.

Sammonlahden aluekeskus on arkkitehtuuriltaan yhtenäinen ja rakennuksissa toistuu postmodernismille tyypillinen pyöreä muoto. Tämän pyöreän muodon halusimme säilyttää myös uudessa rakennuksessa sammon muodossa. Sammon pyöreästä muodosta kehittyi sakaramainen massa, jonka sakarat avautuvat kutsuvasti ympäristöönsä, aluekeskuksen joka suuntaan. Sillä toivomme, että Sarka on koko alueen yhteinen kohtaamis- ja tapahtumapaikka.

Pyöreä liikekeskus on tähän asti erottunut kaupunkikuvallisena keskipisteenä, mutta jatkossa keskipisteenä toimii uusi koulu- ja monitoimirakennus. Rakennus erottuu yhtenäisestä punatiiliarkkitehtuuristaan modernilla muotokielellään ja toimii pitempien ja lyhyempien näkymien jatkeena. Liikekeskukselta päin tultaessa avautuu monitoimitalon pääovi, jonka edustalla on julkista kaupunkitilaa, aukio sekä skeittiparkki.

Rakennuksen massa ja sen monisakaraisuus mahdollistavat erilaisia ja mielenkiintoisia näkymiä joka suuntaan ja muodostaa erilaisia tiloja ympärilleen. Muodon ansiosta massan keskelle muodostuu kaikkien käyttäjien yhteinen aula, johon kaikki muut tilat ovat yhteydessä. Rakennuksen siipien ansiosta jokainen tila saa paljon ikkunapinta-alaa ja valoa.

Tilakokonaisuus muodostuu erilaisista tiloista ja ne ovat muunneltavissa tarpeen mukaan. Liikuteltavien seinien avulla tiloista saa joko yksilö- tai pienryhmätyöskentelyalueita. Tilojen muunneltavuus luo uusia oppimisympäristöjä ja se on otettu huomioon myös käytävien suunnittelussa. Laajat käytävät ovat vaihtelevia ja viihtyisiä ja ne lisäävät niiden käyttäjälähtöisyyttä ja käyttömahdollisuuksia.

Muunneltavuuden ansiosta tilat luovat erilaisia käyttömahdollisuuksia myös opiskeluaikojen ulkopuolella. Monitoimitalo toimii koko Sammonalueen yhteisenä liikunta- ja tapahtumapaikkana, jossa voi järjestää toimintaa lapsien ja nuorten lisäksi myös vanhuksille. Rakennuksen keskeinen

sijainti ja muuntojoustavuus mahdollistavat tilojen tehokkaan yhteis- ja rinnakkaiskäytön ja lisää näin tilojen käyttöastetta. Lisäksi koko rakennus on suunniteltu esteettömäksi.

Rakennuksessa on otettu kestäväkehitys huomioon valittaessa ekologiset rakennusmateriaalit. Runkomateriaalina toimii betoni ja verhoilumateriaalina puupaneeli. Betoni valikoitui runkomateriaaliksi sen kestävyys- ja pitkäikäisyyden ansiosta ja siksi se on myös ekologisempi vaihtoehto kuin puu. Julkisivuverhousmateriaalina käytimme toivottua puuta, joka myös on ekologinen, sillä sen valmistamiseen tarvitaan vähemmän energiaa ja luonnonvaroja kuin esim. metalliosien. Puu on kaunis materiaali ja se luo kodikkuutta. Siksi käytimme puuta julkisivussa sekä rakennuksen sisäpinnoilla.

Kattomateriaaliksi valikoitui viherkatto, sillä se on itsessään jo ekologinen ratkaisu. Se on kustannustehokas hulevesien hallitsemisessa kaupungeissa ja säästää energiaa. Viherkatoissa kasvualusta suojaa katon vedeneristeitä auringon uv-säteilyltä, lämpötilan vaihteluilta ja mekaaniselta rasitukselta sekä parantaa ilmanlaatua ja ääneneristävyyttä. Kaiken lisäksi se tuo terveyshyötyjä, on kaunis ja edistää kaupunkiluonnon monimuotoisuutta, kunhan vain käyttää siinä lähiseudun lajeja.

Rakennuksesta halutaan mahdollisimman energiatehokas. Lämmitysmuodoksi valikoitui maalämpö. Viherkatto säästää energiaa ja lisäksi sijoitetaan aurinkopaneelit ulkorakennuksen katolle. Opiskelussa on tärkeää ilmiölähtöiset havainnot ja tutkimukset, joten myös opiskelijat pääsevät seuraamaan sivusta energian tuotantomuotoja sekä energianhallintaa.

Luontoarvot haluttiin huomioida alusta alkaen ja siksi pyrimme säästämään suurimman osan metsäalueista. Uusi rakennusmassa sijaitsee vain paikoilla, missä sitä on jo ennenkin ollut. Näin säästyy mm. alppiruusupuisto sekä liito-oravalle tärkeät liikkumisyhteys-, levähdys- ja lisääntymisalueet. Lisänsä pihaan ja ympäristöön tuo viherkatto. Koulun piha toimii siis edelleen fyysisenä oppimisympäristönä ja luonnonmuotoisuuden havainnollistajana.

Asemakaavan tavoitteena oli koko keskustan kehittämistä tukeva kokonaisuus, missä Sarka vastaa hyvin tavoitteisiin. Sarka liittyy myös turvallisten ja sujuvien yhteyksien kautta ympäröivään liikenne- ja viherverkostoon. Koko keskusta on myös käveltävä ja siihen myös Sarka omalla suunnittelullaan kannustaa. Sarka vaikuttaa oleellisesti koko keskustan ilmeeseen, kerää alueen asukkaat yhteen ja vahvistaa näin koko Sammenlahden alueen asukkaiden identiteettiä sekä lisää alueen vetovoimaisuutta.

Laajuuslaskelma:

Hyötyala: 10 400 m²

Bruttoala: 20 200 m²

Tilavuus: 120 000 m³